

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Termelés, beruházások

A KSH Csongrád megyei igazgatóságának jelentése az első fél év munkájáról

A Központi Statisztikai Hivatal megyei igazgatóságának közlése az első felévi jelentését a Csongrád megyei beruházások helyzetéről, a foglalkoztatottság, a termelés és az értékesítés alakulásáról. Az adatokból kiderül, hogy a megye szocialista ipara 1972 első felében 10,3 százalékkal termelt többet, mint egy évvel korábban, így fejlődési üteme jelentősen, 7 százalékkal nagyobb, mint átlagosan az ország iparáé. Az Állami Fejlesztési Bank szerint 1972 első felében 566 millió forintot folyósítottak beruházásra, 237 millió forinttal többet, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Az összegből ezúttal a legtöbb — 47 százalék — a gépek beszerzésére, míg 32 százalék az építésre jutott. Figyelemre méltó az a változás, hogy az építés aránya csökkent. A Csongrád megyei három egyedi beruházás közül most is a kőolaj- és földgázipari építkezés halad a legjobban.

A szegedi házgyár kiegészítő létesítményeit, a különleges betongyárat, az irodát, az éttermet a második negyedévben üzembe helyezték. A beruházás tehát befejeződött, már csak a hiányokat szüntetik meg augusztus 15-ig. A biológiai intézetnél, sajnos, a második negyedévben sem volt megfelelő ütemű munka, a tervezett feladatoknak csupán 30 százalékát teljesítették. A többi fontosabb beruházás is egyes képet mutat. A szegedi központi irodaház nem épül, a rókusmóravárosi fűgyűjtő csatorna a tervezetthez képest jóval lassabban készül, az ALÉP nem megfelelő ütemű munkája miatt. A fél év folyamán az éves költségirányzatnak mindössze egynegyedét sikerült felhasználni. A hosszabb ideje húzódozó szegedi rendelőintézet kivitelezése most viszont megkezdődött. Csongrád megye ipara kedvezően fejlődik — állapítja meg a jelentés. 1972 első felében 10,3 százalékkal haladta meg az egy évvel

korábbit. Mivel a foglalkoztatottak létszáma csökkent, a termelésemelkedés teljes egészében a termelékenység növekedéséből származik. Az állami iparon belül a nehézipar termelése 18, a könnyűiparé 2,4, az élelmiszeriparé 1,19 százalékkal haladta meg az 1971 első felévének színvonalát. A dinamikus fejlődést továbbra is a földgáztermelés felfutása, valamint a kiskundorozsmai gépjárató vállalatnál elkezdődött üzemszerű termelés emelkedése biztosította. Örvendetes, hogy az elmúlt fél évben tovább csökkent a túlórák száma, az iparban egy munkásra 16 túlóra jutott, az építőiparban 21; az utóbbinál 12 százalékkal kevesebb, mint tavaly. Ugyanekkor nőtt az exporttermelés: pontosan 20 százalékkal nagyobb a termelésemelkedés mértékénél is. A több exportáru általánosan a kapitalista országokba indult 1972 januárjától július 1-ig.

Fogyasztjuk az importot

Hosszú az út a külkereskedelemtől a fogyasztóig

Minden évben színesebbé, gazdagabbá válik az üzletek kirakata, a választékkal egyre inkább elégedettek a vevők. Többek között azért is, mert a hazaiak pótlására, az egészséges verseny érdekében általában azokat az importárakat is megtalálhatja az ember, amelyekhez hozzá szokott. A kereskedelelem célja éppen az, hogy a kettőnek — hazainak és importotnak — egészséges arányt találjon. Tegnap, augusztus 3-án éppen ennek lehetőségéről tárgyalt a megyei népi ellenőrzési bizottság. Az egyes fogyasztási cikkek importjéről végzett vizsgálat eredményeit Farsang Lászlóné dr., a városi tanács vb. kereskedelmi osztályának vezetője terjesztette a bizottság elé. Az elmúlt hónapokban négy nagykereskedelmi, hét kiskereskedelmi vállalatnál, illetve a Konsumex szegedi kirendeltségénél harminc népi ellenőr vizsgálta, hogy mennyi idő alatt jut el az importált áru a külkereskedelmi vállalat közvetítésével a fogyasztóhoz, hogy milyen eredményei és lehetőségei vannak — esetleg akadályai — a határmenti

árukereskedelemből, mennyire felelnek meg az igényeknek a nagykereskedelemből elképzeltései. A fogyasztók és a kiskereskedelem panaszai nagyrészt arra vezethetők vissza, hogy meglehetősen hosszú az áru útja, amíg külföldről a hazai vevőhöz eljut. Például: a Monimpex, a Délker, a Fűszért közvetítésével kerülhet csak némely élelmiszeráru a kiskereskedelem raktáraiba, illetve polcra. A szegedi központú vállalatok gyakorta panaszkodnak arra, hogy a budapesti szakkereskedelmi vállalatok által elosztott importárak vidéken csak később kerülhetnek forgalomba, mint a fővárosban. A jugoszláv levesporok (elsősorban a Vegeta) behozatalát például azért kifogásolja a szegedi paprikafeldolgozó, mert a Delikat-8 gyártására időközben jelentős beruházást végeztek, de a kapacitást nem tudják kihasználni. A népi ellenőrzésnek viszont az a véleménye az ügyről, hogy a magyar levesporok, ízesítők versenyképességét kell növelni az eddiginél határozottabban helyi és országos reklámmal, s azzal is, hogy a háziasszonyok véleménye alapján javítják az ízösszetételt, a minőséget. Az importárak forgalmára időnként kedvezőtlen hatással lehet az is, ha valamely okból az üzletkötések elhúzódnak. A Konsumex szegedi kirendeltségének üzletkötését nemegyszer hiúsította meg az engedélyezés

elhúzódnak, a hazánkban nem gyártott virslikonzerv behozatalát sem sikerült megvalósítani. A hiányosságok között emlegették azt is, hogy a vásárlók által már megszokott importárakból nem mindig folyamatos az ellátás — egyes kakaópórok, szardíniafélések, cigaretták stb. — másrészt az is előfordult, hogy csak ármérséklyével lehetett importcsomagokat forgalomba hozni, mert túlkínálat alakult ki. Sajátos lehetősége meggyénnek, hogy a választékot a határmenti áruforgalomból is gazdagíthatja, s ebben nagy szerepe van a Konsumex jól működő kirendeltségének. A kirendeltség az elmúlt két év alatt — 1970 júniusában kezdte meg működését — 110 jugoszláv, 11 román, egy-egy szlovák és osztrák, valamint három olasz vállalattal került közvetlen üzleti kapcsolatba. Aktívan részt vesz a kirendeltség a szegedi és a szabadkai ipari vásárok üzleti kapcsolatainak szervezésében, s már említett nehézségei ellenére is színesíteni tudta a dél-magyarországi kereskedelmet. Néhány kezdeményezésének meghiúsulása azért is bosszantó, mert megyei árukat akart elhelyezni a külföldi piacon: a jugoszláv partner például — szeptemberben — érthető okokból lemondta a tápéi strandkalap és -táska átvételét, miután a minisztériumi engedélyezés három hónapot késett. A vizsgálat azt is megállapította, hogy a behozatali cikkek aránya a hiánypótlás és a választék bővítése szempontjából kedvezőnek látszik, de több figyelmet érdemelne az olyan jellegű import is, melynek célja, hogy a hazai ipart igényesebbé tegye, olcsóbb árú előállítására ösztönözze.

Növekvő idegenforgalom

Összesítették az első felévi idegenforgalmi adatait a Központi Statisztikai Hivatalban. Az idegenforgalmi felmérés az idén reprezentatív módszerrel készült. Egyszerű, nemzetközileg elfogadott fogalmak és meghatározások alapján, elsősorban a tartózkodás időtartama szerint csoportosították a Magyarországra látogató külföldieket. Eszerint turista az, aki egy napnál hosszabb ideig tartózkodik hazánkban, az átutazók 24 órán belül hagyják el az országot, a kirándulók pedig 24 órán belül ugyanabba az országba utaznak vissza, ahonnan érkeztek. Egy évben hat reprezentatív időszakot határozta meg, s ennek alapján korszerűbb, pontosabb mérleg készíthető.

Az első fél év statisztikai adatai szerint január 1-től június 30-ig 1 700 000 külföldi lépte át határainkat, ami 3,6 százalékkal több, mint az elmúlt év első felében. A szocialista országokból érkezett külföldiek száma változatlan, míg a tőkés országokból 23 százalékkal többen érkeztek, mint tavaly január 1. és június 30. között. A legjobban az NSZK-beli turisták érdeklődése nőtt a hazai üdülési lehetőségek iránt, az NSZK-ból 36 százalékkal többen látogattak Magyarországra. Az angol vendégek száma 22 százalékkal, az osztrákoké 18 százalékkal volt magasabb a korábbi évinél. Bár a külföldi látogatók száma 3,6 százalékkal nőtt, a turistáké, tehát azoké, akik 24 óránál több időt töltöttek hazánkban, jelentősen, 20 százalékkal csökkent, 46 százalékkal nőtt viszont az átutazók és a kirándulók száma. Ebben vezet a szomszédos Ausztria, ahonnan évről évre többen látogatnak a hétvégeken Budapestre vagy a Balaton-partra. Az elmúlt fél évben számuk meghaladta a 700 000-et.

Újabb kényeszerpihenő a dunántúli gabonaföldeken

A csütörtöki dunántúli jelentések ismét nagyarányú esőzésről adtak hírt. Az újabb kiadós csapadék ismét teljes tétlenségre kényszerítette a korábbi nagy esőzések miatt máris tetemesen károsodott gabonák betakarításáért küzdő kombajnósokat. A munka szinte egész Dunántúlon szünetelt, de a termelők nem adták fel a „kenyércsátát”.

Gépek, emberek erei — köztük az Alföldről átirányított kombajnósok és szerelők — állnak készenlétben, hogy akár egy-egy órára is, de mozgásba hozzák a hatalmas betakarító gépezetet, s akkor is megmenekül a termés, ha esetleg egy része már csak takarmányozásra alkalmas.

Az iskolák fűtésének korszerűsítése

Befejeződött a kutatás

Az Építéstudományi Intézet kutatói az Országos Közegészségügyi Intézet orvoskutatócsoportjával közösen befejezték az iskolák fűtésének korszerűsítését célzó több éves kutatási programot. Azt vizsgálták, hogy a mennyezetre szerelt sugárzó fűtőtestek, sugárzó ernyők alkalmazásában milyen műszaki megoldás a legjobb a tanulók kellemes közérzetének kialakításában, s a beruházási költségek csökkentésében egyaránt.

A több éves kutatási program alapján elvégzett mérésekkel csaknem 12 ezer légtéchnikai adatot és majdnem 60 ezer fiziológiai adatot rögzítettek a kutatók, s elektronikus számítógépekkel dolgozták fel a vizsgálati anyagot. Így megtalálták a helyes műszaki megoldást, amelynek az a lényege, hogy a mennyezeten csak néhány sávban helyeznek el sugárzó fűtőtesteket. Ily módon nem éri a tanulókat annyira hősugár, hogy közérzetüket, szellemi teljesítő képességüket hátrányosan befolyásolná.

Az új módszer iránt jó néhány építészeti vállalat

érdeklődött már. Az ÉVM Könyvszerkezeti Programirodája pedig még egy próbát tart. A budafoki kísérleti lakótelep óvodájában szereltetett fel sugárzó sáv fűtést, s ha ezek a mérések is igazolják a kutatók megállapításait, akkor általánosan elterjesztik majd a könnyűszerkezetes módszerrel épülő iskolákban, óvodákban és egyéb létesítményekben.

A Drávánál megszüntették az árvízvédelmi készütséget

Az utóbbi napokban nem kapott számottevő csapadékot a Dráva vízgyűjtő területe, s így tovább apadt a folyó. Barcsnál a tetőzés óta több mint 3 méterrel csökkent a vízszint, s ennek megfelelően a csütörtökre virradó éjszaka a folyó teljes magyar szakaszán megszüntették az árvízvédelmi készütséget.

Most már csak a Muránál és a Zala torkolati szakaszán tartanak óvatosságból első fokú készütséget, tehát lényegében figyelőszolgálatot a gátakon. (MTI)

Újdonság — a szőnyegpadló

Bútorszövet- és szőnyegkiállítás, árusítással

Részlet a kiállitásról

A Szegedi Ünnepi Hetek kereskedelmi programjának keretében a Soproni Szőnyeggyár termékeiből szőnyeg- és bútorszövet-kiállítást rendezett és nyitott meg tegnap délelőtt a DÉLTEX a Komplex Ruházati Vállalat Nagy Jenő utcai lakástextil áruházában. Az árusítással egybekötött kiállításnak már tegnap nagy sikere volt, mert a szegedi vásárlók a jó hírű szőnyeggyár legújabb termékeivel első ízben ismerkedhettek meg.

Ez alkalommal a DÉLTEX Vértanúk terén levő központjában tegnap sajtótájékoztatót tartott, amelyen Zsótér Mihály, a DÉLTEX igazgatóhelyettese ismertette vállalatuk és a Soproni Szőnyeggyár között kialakult eredményes kapcsolatokat.

Hangsúlyozta, hogy évente mintegy 7 millió forint értékben vásárolnak a Soproni Szőnyeggyártól, amelynek termékeit — a hagyományos szőnyegektől a KALLIO-ENKALON tűzőt szőnyegpadlóig, az ágygarnitúrától a va-

bútorszövetig — határainkon túl is ismerik már. A most rendezett szegedi kiállítás közel egymillió forint értékű árut kínálnak a vásárlóknak.

Linka Péter, a Soproni Szőnyeggyár igazgatóhelyettese új termékeik gyártásáról tájékoztatót. Hangsúlyozta, hogy a hazai lakáskultúra szolgálatába szegődtek és partnerük a Magyarországgal kereskedelmi kapcsolatban álló, holland és nyugatnémet vállalatokból alakult Enka Glanzstoff cég, amely korszerű, jó minőségű vegyi anyagokat exportál hazánkba.

Tari Mária, a Komplex Ruházati Vállalat igazgatóhelyettese a szőnyegpadló korszerűségéről, jó tulajdonságairól és a vásárlók ezzel kapcsolatos véleményéről informálta a sajtótájékoztatót részt vevőket.

A szegedi szőnyegkiállítás — augusztus 16-ig tart nyit-